

AVTAL avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Ärvinge

mellan

AB Storstockholms Lokaltrafik och
Region Stockholm

och

Stockholms stad

Bilagor

- Bilaga 1. Plankarta
- Bilaga 2. Illustrationsplaner
- Bilaga 3. Huvudtidplan
- Bilaga 4. PM Gestaltning av stödmur och brostöd Kista centrum 2021-12-03
- Bilaga 5. Trädavtal utan tillhörande bilagor
- Bilaga 6. Väderskydd Jan Stenbecks torg 2022-03-07
- Bilaga 7. SL:s gestaltningsprogram version 2.0 daterad 2021-10-18

1 Parter

AB Storstockholms Lokaltrafik, org. nr. 556013-0683 och Region Stockholms, org. nr. 232100-0016, genom dess trafiknämnd, nedan gemensamt kallade SL

och

Stockholms stad, org. nr. 212000-0142, genom dess exploateringsnämnd och trafiknämnd nedan kallad Staden.

SL och Staden kallas i det följande var för sig för Part och gemensamt för Parterna.

2 Bakgrund

Tvärbanans Kistagren ska byggas ut från Norra Ulvsunda i Stockholms stad till Helenelund i Sollentuna kommun via Bromma Blocks, Bromma flygplats och Solvalla i Stockholms kommun, Rissne, Ursviks torg och Ursvik norra i Sundbybergs kommun samt Ärvinge, Kista C och Kistamässan i Stockholms kommun. Sträckan omfattas av elva detaljplaner, varav nr 1-5 och nr 9-10 ligger inom Stockholms kommun. För nr 1-3 (Norra Ulvsunda, Bromma Blocks och Bromma flygplats) är Tvärbanan färdigställd, nr 4-5 (Solvalla och Sundbybergskopplet) har detaljplanerna vunnit laga kraft och utbyggnad pågår och för nr 10 Kistagången har detaljplanen vunnit laga kraft och bygghandlingsprojektering pågår. Detta avtal gäller genomförandet av detaljplan nr 9 Ärvinge.

Utbyggnaden av Kistagrenen vid Ärvinge och Kista, mellan Europaväg E 18 och Jan Stenbecks Torg, planläggs i detaljplan *Tvärbanan Kistagrenen, sträckan vid Ärvinge och Kista, del av fastigheten Akalla 4:1 m.fl., Dp 2018-04111-54*, nedan kallad Detaljplanen, se plankarta i Bilaga 1.

Genomförandebeslut om Tvärbanans utbyggnad togs i landstingsfullmäktige 2016-12-13 och förnyades genom beslut i regionfullmäktige 2022-02-08.

3 Definitioner

Trafikanläggningen	Spårvägen med kraftförsörjning, signalanläggning, teknikbyggnader samt avvattningsanordningar som betjänar spårvägen. I Trafikanläggningen ingår även hållplatser med möblering, utrustning och anslutande ramper och trappor.
--------------------	--

Direkta följdkonsekvenser av Trafikanläggningen	Återställningsarbeten på Stadens mark och anläggningar som krävs på grund av Trafikanläggningens genomförande.
Detaljplanen	Detaljplan för Tvärbanans Kistagren, sträckan vid Kistagången, del av fastigheten Akalla 4:1, Dp 2018-04111-54
Projektet	Projektet innefattar utbyggnaden av Kistagrenen där den del av Trafikanläggningen som omfattas av Detaljplanen och Direkta följdkonsekvenser av Trafikanläggningen ingår.
Teknikbyggnaden	Den teknikbyggnad som SL ska uppföra inom Detaljplanens E1-område innehållande el, tele, signal och utrustning (bl.a. likriktare) för strömförsörjning av spårvägen.

4 Syfte och omfattning

Avtalet syftar till att reglera genomförandet av Projektet och ansvarsförhållanden mellan SL och Staden.

5 Förutsättningar för Parternas samordning och samarbete

5.1 Organisation och arbetsätt

Parterna ansvarar för att bemanna sin organisation med tillräckliga resurser för sina åtaganden enligt detta avtal. Parterna har en gemensam styrgrupp med ansvar att främja god samverkan och framdrift för Projektet.

5.2 Kontaktpersoner

Kontaktperson för SL vid avtalstecknandet är:
Funktionsansvarig Planer och avtal, Sara Söderstam och projektledare Robert Lindfors.

Kontaktperson för Staden vid avtalstecknandet är:
Ansvarig Kistagrenen inom Kista, exploateringskontoret, Madeleine Persson
Ansvarig Kistagrenen, trafikkontoret, Lotten Svedberg

5.3 Tidplan

Projekteringsarbetet för Tvärbanans Kistagren påbörjades under hösten 2016. Trafikstart för Tvärbanan Kistagrenen sträckan Norra Ulvsunda till Ursvik Torg

planeras till 2023 och till Helenelund 2025. Huvudtidplanen för Ärvinge framgår av bilaga 3.

Parterna ska hålla varandra väl informerade om varandras arbeten och dess tidplaner inom avtalsområdet och om omständigheter som kan komma att påverka Projektets genomförande.

5.4 **Angränsande projekt**

Utbyggnaden ska enligt *Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnaden av Tvärbana Norr Kistagrenen inom Stockholms stad* ta hänsyn till pågående och kommande stadsutveckling och Parterna ska samordna Projektets utbyggnad med angränsande projekt. Parterna har bland annat identifierat nedanstående områden där särskild samordning krävs bl.a. vad gäller nyttjande av etableringsytor och arbetsområden. Parterna har som avsikt att för nedanstående projekt eller för andra angränsande projekt som kan tillkomma, om någon av Parterna så begär, teckna samordningsavtal.

- *Knarrarnäs 8*
Ny detaljplan ska tas fram som möjliggör för nya bostäder och verksamhetslokaler. Den befintliga byggnaden inom Knarrarnäs 8 ska rivas.
- *Ärvinge*
Staden planerar att utveckla området Ärvinge, mellan E18 och tunnelbanebron.

5.5 **Delaktighet i angränsande projekt**

Avseende ovan pågående och planerade projekt ska, om så erfordras, samverkan ske mellan SL och Staden samt berörd byggherre i frågor som rör Trafikanläggningen, såväl under som efter Projektets genomförande. SL bekräftar att SL på egen bekostnad ska medverka till dessa angränsande projekts genomförande, genom att vara allmänt behjälpligt och i skälig omfattning t.ex. granska handlingar, tillhandahålla tillämpligt regelverk för Trafikanläggningen, delta i samordning och liknande åtgärder. I SL:s kostnadsansvar ingår inte faktiska åtgärder som behöver vidtas på eller i anslutning till Trafikanläggningen till följd av de angränsande projekten.

5.6 **Informationssamverkan**

Parterna är överens om att löpande kommunikation och information om Projektets planering och genomförande ska ske till allmänheten och näringsidkare m.fl.

För att leda det gemensamma kommunikationsarbetet finns ett kommunikationsråd bestående av representanter för Parterna. SL är sammankallande. Parterna avser ta fram en kommunikationsplan i samband med

produktionsstart för gemensam kommunikation som ska innehålla riktlinjer och förtydliga ansvarsförhållanden för den gemensamma kommunikationen i genomförandet. Vardera Part har dock huvudansvar för att informera om de arbeten Parten är byggherre för.

6 Myndighetsbeslut och tillstånd

SL ansvarar för samtliga myndighetskontakter och tillstånd med anledning av Projektet.

7 Avtal

7.1 Tidigare tecknade avtal

Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnaden av Tvärbana Norr Kistagrenen inom Stockholms stad (nedan kallat Finansieringsavtalet)
Finansieringsavtalet undertecknades av SL och Staden 2016-02-26 respektive 2016-06-27. Finansieringsavtalet syftar till att reglera de grundläggande förutsättningarna för genomförandet av Kistagrenen inom Stockholms stad och ligger till grund för detta genomförandeavtal.

Överenskommelse avseende fördelning och indexreglering av medfinansiering enligt – "Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnad av tvärbana Norr Kistagrenen inom Stockholms stad"
Avtalet undertecknades av SL och Staden 2018-04-04 respektive 2019-10-25. Avtalet reglerar hur medfinansiering ska fördelas och utbetalas under åren som Kistagrenen avses att byggas ut.

Genomförandeavtal rörande övriga sträckor för Tvärbanans Kistagren
Genomförandeavtal som sedan tidigare tecknats mellan Parterna för Tvärbanans Kistagren är sträckan för följande detaljplaner: nr 1 Norra Ulvsunda (2018-09-13), nr 2 Bromma Blocks (2010-03-05), nr 3 Bromma flygplats (2019-09-02), nr 4 Solvalla (2020-04-16) och nr 5 Sundbybergskopplet (2020-07-02) och nr 10 Kistagången (2021-11-22). Detta avtal är nr 9.

Avtal rörande Skalholt 1

Skalholt 1 ägdes tidigare av Staden och var upplåten med tomträtt. Tomträttshavaren har nu friköpt fastigheten. Staden har i en överenskommelse om exploatering mellan Staden och tomträttshavaren och de nya fastighetsägarna kommit överens om att servitut ska bildas för gång- och cykelväg inom ett område markerat med x inom den för Skalholt 1 gällande detaljplanen. Servitutet medför en ombyggnad av byggnaden på fastigheten. I och med att Staden hanterar servitutet men SL ska betala ersättningen för det har ett avtal träffats mellan Staden och SL kallat *Avtal avseende ersättning för servitutsupplåtelse*. För

hantering av ombyggnaden av byggnaden på Skalholt 1, och kostnaderna för den, har SL tecknat ett genomförandeavtal med de nya ägarna till Skalholt 1.

Avtal avseende hantering av träd och vegetation i samband med utbyggnad av Tvärbanan Kistagrenen, nedan kallat Trädavtalet

Parterna har tecknat avtal avseende hantering av träd och vegetation i samband med utbyggnad av Kistagrenen inom Stockholms stad. Avtalet beskriver hur befintliga träd inom Staden ska hanteras i de olika områdena längs den nya dragningen av Kistagrenen, vilka regelverk som ska följas vid hantering och återplantering av träd samt hur kostnader och ansvar fördelas mellan parterna. Avtalet utgör ett komplement till genomförandeavtalen för detaljplanerna nr 4, 5, 9 och 10, som har upprättats mellan SL och Staden, se bilaga 5.

7.2 Kommande avtal mellan Parterna

Servitut

Inom ramen för Projektet avser Staden och Region Stockholm att teckna avtal om servitut för Trafikanläggningen. Avtal om servitut för Trafikanläggningen tecknas efter färdigställd anläggning.

Nyttjanderättsavtal för arbets- och etableringsområden

Efter tecknandet av detta genomförandeavtal ska Parterna teckna separata nyttjanderättsavtal för de arbets- och etableringsområden som SL behöver på Stadens mark innan marken tas i anspråk för ändamålet, se punkt 9.3 nedan.

Skriftlig överenskommelse om ledningsomläggningar

SL ska informera Staden i så tidigt skede som möjligt om planerade ledningsomläggningar som berör Stadens mark. Staden ska i egenskap av markägare skriftligen godkänna föreslagna ledningsomläggningar innan ledningsomläggning får genomföras.

7.3 Kommande avtal som SL förhandlar och upprättar för Stadens räkning

I Finansieringsavtalet § 11 framgår att ”SL svarar för samtliga kostnader för åtkomst av mark och utrymmen enligt denna punkt såsom intrångsersättningar till tredjeman för inlösen av mark, frivilligt överenskomna ersättningar till arrendatorer, tomträttshavare, hyresgäster eller andra rättighetshavare och samtliga rättegångskostnader inklusive kostnader för av Staden anlitate ombud.”

Överenskommelse om fastighetsreglering

I enlighet med planbeskrivningen ska ett antal fastighetsregleringar genomföras till följd av den nya Detaljplanen. Delar av fastigheterna Danmark 2, Katla 1 och Kolding 4 ska överföras till stadens fastighet Akalla 4:1 genom fastighetsreglering

med stöd av överenskommelse som SL upprättar. Eventuella ändringar av servitut till följd av Detaljplanen hanteras av SL.

7.4 Övriga avtal

Genomförandeavtal mellan SL och Kista Galleria KB gällande Danmark 2, område 3.

Fastigheten Danmark 2 ägs av Kista Galleria KB och är indelad i tre områden. Område 3, Jan Stenbecks Torg, ligger inom Detaljplanen och är ett 3D-utrymme i form av ett parkeringsgarage. Parkeringsgaragets takkonstruktion skall dimensioneras med hänsyn till den framtida tvärsårvägen. Dessa arbeten regleras i genomförandeavtal mellan SL och Kista Galleria KB.

Avtal för markåtkomst för teknikbyggnad

Område för likriktarstation är idag upplåtet till Vasakronan genom ett arrendeavtal. Staden ska säga upp avtalet med Vasakronan så att SL får tillgång till marken där byggnaden ska uppföras. SL tecknar ett nyttjanderättsavtal med Vasakronan för att få tillgång till väg fram till byggnaden.

Likriktarstationen ingår i servitut för hela trafikaneläggningen när den är färdigställd i enlighet med 7.2.

8 Projektering

SL ansvarar för projektering av Projektet med undantag av belysning och trafiksignaler tillhörande kommunala anläggningar.

Staden ansvarar för projektering av belysning och trafiksignaler tillhörande kommunala anläggningar. Staden ska följa SL:s tidplan i sin projektering och ingå i SL:s projekteringsorganisation. SL ansvarar för att i god tid informera staden om tidplan för projekteringen.

8.1 Trafikanläggningen

Trafikanläggningens standard och gestaltning motsvarar den nivå som redovisas i SL:s gestaltningsprogram version 2.0 daterad 2021-10-18, nedan kallat Gestaltningsprogrammet, se bilaga 7, och illustrationsplanerna i bilaga 2.

- Stödmur och bropelare på Hanstavägen ska utformas enligt PM *Gestaltning av stödmur och brostöd Kista centrum* daterat 2021-12-03, se bilaga 4, Stödmurarna förses med försänkta romber som kompletteras med lackerade plåtar, se visionsbilder i Detaljplanens planbeskrivning. Anslutningen mellan stödmuren och teknikbyggnaden i brons landfäste ska fasas av, detta så att inte en otrygg miljö eller ansamling av skräp uppstår i gränssnittet mellan konstruktionerna.

- Spårområdet utförs med vegetationsbeklädnad i enlighet med Detaljplanens plankarta, dvs. de områden i plankartan som har beteckningen n1 och det område som är allmän plats GATA från hållplats Ärvinge fram till gångbron över Hanstavägen, för förtydligande se även Gestaltningprogrammet.
- Hållplats Ärvinge ska utformas stadsmässigt med hänsyn till den kommande stadsutvecklingen i området och i enlighet med Gestaltningprogrammet
- Eventuella stödmurar som behövs för spåranläggningen ska SL äga och ansvara för drift och underhåll. Om stödmurar längs spårsträckan är högre än 2 meter från släntfoten eller marken där den är som lägst ska dessa gestaltas enligt samma princip som spårbrons stödmur på Hanstavägen.
- Slänter som behövs för spåranläggningen ska vara växtbeklädda. SL ansvarar för drift- och underhåll av slänterna.
- SL är medvetna om att Staden i framtiden planerar att utveckla området Ärvinge med ny bebyggelse. Den kommande stadsutvecklingen kan komma att påverka utbredningen av de slänter som håller upp spårområdet. Samverkan ska ske enligt 5.4 och 5.5.

8.2 Stadens anläggningar

För sträckan Ärvinge-Kista finns ingen framtagna systemhandling till skillnad från övriga delsträckor. Detta medför att utredning om huruvida tillräckligt utrymme finns för stadens och SL:s anläggningar samt om radier, lutningar mm går att lösa på ett tillfredställande sätt är ofullständig. Detta innebär att krav gällande utformningen m.m. kommer att ställas i ett senare skede i enlighet med nedan.

Illustrationsplanerna i bilaga 2 visar den principiella utformningen för sträckan. Den slutliga utformningen kommer att bestämmas i kommande detaljprojektering och kan med anledning av det skilja sig från illustrationerna, t.ex. detaljer kring radier, lutningar, materialval, möblering, breddmått mm.

Projekteringar ska utföras i samråd med Staden, varvid Staden kan ställa krav gällande utformning, radier, lutningar materialval, breddmått m.m. som inte framgår av Stadens generella dokument, såsom riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok, och/eller som avviker ifrån dessa. Om det inte framgår av stadens generella dokument så ska utformning, möblering och material vara i nivå med den standard Staden vanligtvis använder vid nybyggnation. Vid oenighet beslutar Staden gällande utformning och material som berör Stadens anläggningar. SL ansvarar för att Stadens riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok följs och för riktigheten av innehållet, exempelvis uppgifter, undersökningsmaterial och tekniska lösningar, i handlingarna.

I övrigt ska åtgärder på Stadens anläggningar utföras enligt Stadens gällande standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok. Staden ska, på SL:s

begäran, inför projekteringsstart av avgränsat område identifiera gällande handlingar. Eventuella avsteg från standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok får inte ske utan särskilt godkännande från Staden genom dess trafikkontor. Eventuella avsteg från standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok ska redovisas. I de fall en anläggning har en lägre standard än vad som är angivet i Stadens standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok, ska anpassning ske så att dessa krav uppfylls, om inte Parterna tecknat skriftlig överenskommelse om annat.

SL förbinder sig vid vite av 3 Mkr per avsteg att utföra Stadens anläggningar i enlighet med i denna paragraf angivna villkor och krav. Åtagandet innefattar de fall att

- SL genomför byggnation utan att Staden godkänt SL:s hantering av Stadens granskningssynpunkter på de handlingar som ligger till grund för byggandet.
- SL genomför byggnation med icke godkända avsteg från Stadens standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok.

Vite ska inte utgå om SL försätter Stadens anläggning i av Staden godkänd utformning och skick eller om Staden så bestämmer att utföra arbetet på SL:s bekostnad.

Parterna är överens om att SL under kommande projektering ska säkerställa att:

- Ny gång- och cykelbanan anläggs öster om Hanstavägen, se illustrationsbilder bilaga 2. Under befintlig gång- och cykelbro ska fri höjd vara minimum 3,2 m. Gång- och cykelbanan finansieras av Staden enligt punkt 11.1.1.
- Jan Stenbecks Torg utformas med utgångspunkt i program för torget ”*Jan Stenbecks Torg i Kista med hållplats för Tvärbanan*” daterat 2021-10-18.
- Vädskydden invid hållplats Kista Centrum på Jan Stenbecks Torg utformas enligt bilaga 6. Vädskydden finansieras av Staden enligt punkt 11.1.2.
- Konstverket på Jan Stenbecks torg som heter Brobdingnag kommer att ersättas av annat konstverk på annan plats på torget. Det nya konstverket kommer att bekostas av SL till en kostnadsnivå som motsvarar befintligt konstverk. Uppräknat till dagens penningvärde är det 570 000 kr. Det nya konstverket och dess placering kommer att samrådas med Staden.
- Hanstavägens norra körbana, passagen under spårvägsbron ska ha fri höjd 4,7 m.
- Inför fortsatt projektering ska trafiksäkerheten i cirkulationsplatsen på Hanstavägen säkerställas
- Cirkulationsplatsen på Hanstavägen byggs ut med ett nytt körfält för högersväng från Hanstavägen in mot Danmarksgatan.
- Eventuellt nya stödmurar i anslutning till ny gång- och cykelbana på Hanstavägens nordöstra sida utformas lika befintliga gång- och cykelbanors

stödmurar i slänten upp mot Färögatan. Stödmurarna förses med inslag av grönska, till exempel klätterväxter. Val av grönska avstäms med Stadsdelsförvaltningen.

- Markytan under spårvägsbron och mellan Hanstavägens körfält utformas med ett material som ej möjliggör gångpassage eller parkering. Undantaget parkeringsytan, två (2) parkeringsplatser, tillhörande teknikbyggnaden.

För eventuella övriga åtgärder som kan komma att påverka Stadens anläggningar ska SL när de får kännedom om dessa omedelbart presentera dessa för Staden och invänta godkännande innan åtgärden får genomföras.

8.3 Godkända avsteg

Gång- och cykelbanan öster om Hanstavägen utformas enligt Stadens gällande standard undantaget passagen under befintlig gång- och cykelbro där en smalare bredd accepteras, dock minst 4 m. Skyddszon mellan cykelbana och körbana får minskas till 0,5 meter under befintlig gång- och cykelbro.

8.4 Ledningar

SL ansvarar för projektering av ledningsomläggningar. Staden ska godkänna föreslagna ledningsplaceringar i Stadens mark utifrån föreslagna ledningssamordningsplaner innan detaljprojektering påbörjas.

Staden ska granska och godkänna projekteringshandlingar avseende ledningar enligt punkt 8.6. I de fall ändringar sker ska Stadens godkännande inhämtas.

Enligt punkt 7.2. ska Stadens skriftliga godkännande av ledningsomläggningar inhämtas innan genomförande påbörjas.

8.5 Standardhöjning

För standardhöjning avseende funktioner som inte finns vid detta avtals tecknande och/eller önskemål om en standard som är högre än Stadens gällande standard i form av material och omfattning, ska överenskommelse träffas skriftligen mellan Parterna. Principen är att den Part som önskar standardhöjning eller funktionstillägg ska bära hela merkostnaden för åtgärden.

8.6 Granskning av handlingar

Innan byggnation startar ska SL ge Staden möjlighet att granska handlingar för följande:

- Handlingar som berör eller påverkar Stadens anläggningar, miljön i närheten av Stadens anläggningar, Stadens mark eller Stadens angränsande projekt i området.
- Ledningsomläggningar avseende ledningar och därtill hörande anordningar i Stadens mark.

Granskningsprocessen utgörs av formell granskning av färdigställd handling. Eventuella avsteg från Stadens gällande standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok ska redovisas av SL senast tre veckor innan granskning och godkännas av Staden innan formell granskning påbörjas, se vidare under punkt 8.2. Staden ska tre arbetsveckor efter att SL redovisat eventuella avsteg skriftligen meddela om avstegen godkänns. Om Staden inte godkänner avstegen och samstämmighet inte uppnås, eskaleras frågan till styrgrupp för beslut om vidare hantering.

SL aviserar 4 veckor innan formell granskning. Formell granskningstid utgörs av 15 arbetsdagar eller längre under semesterperioderna på sommaren och kring jul. SL tillhandahåller Staden utskrivna ritningskopior (A1) och textdokument (A4) för granskning i tre exemplar.

Om Staden vid granskning påträffar betydande avsteg, eller flera avsteg som gemensamt bedöms som betydande, från Stadens standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok, som inte redovisats av SL enligt ovan, avbryts granskningen. SL ska därefter skicka över nya handlingar där avstegen redovisas. Staden ska tre arbetsveckor efter att SL sänt över de nya handlingarna skriftligen meddela om avstegen godkänns. Om Staden inte godkänner avstegen och samstämmighet inte uppnås, eskaleras frågan till styrgrupp för beslut om vidare hantering.

Om Staden påträffar avsteg från Stadens standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok som inte redovisats av SL, men som inte bedöms vara betydande förlängs granskningstiden med två veckor.

Staden lämnar sina granskningskommentarer i upprättat granskningsprotokoll. Staden ska även ges möjlighet att granska reviderade bygghandlingar. SL redovisar vilka åtgärder som vidtas och när samstämmighet råder ska Staden skriftligen bekräfta hanteringen av granskningssynpunkterna. Om samstämmighet inte uppnås eskaleras frågan till styrgrupp för beslut om vidare hantering.

9 Genomförande

SL ansvarar för samtliga genomförandearbeten, utom de som specificeras i punkt 9.2, inom Projektet.

9.1 Byggnad i närhet av Stadens anläggningar

SL förbinder sig att vid genomförandet av Projektet följa Stadens allmänna föreskrifter som gäller vid anläggning och byggnadsarbete intill vägområde.

9.2 Belysnings- och trafiksignalanläggningar

SL ska i enlighet med Finansieringsavtalet genomföra och bekosta Projektet, i vilket belysnings- och trafiksignalanläggningar ingår.

Med undantag från ovan utför trafikkontoret installationsarbetena på SL:s bekostnad. Såvitt gäller belysningsanläggningar ansvarar trafikkontoret även för materialinköp. Trafikkontoret vidarefakturerar samtliga kostnader till SL, inklusive trafikkontorets interna arbetstid och kostnader för inhyrda konsulter. Ett PM med information om kontaktvägar och avropsinformation ska tas fram av Parterna.

Belysning på stödmurar och under spårvägsbron på Hanstavägen bekostas och utförs av SL. Under förutsättning att belysningen inte omfattas av elsäkerhetsregler för spåranläggningen ska belysningsanläggningen ägas av Staden som genom övertagandet ansvarar för framtida drift och underhåll. Belysningsanläggningen ansluts till Stadens nät för gatubelysning.

9.3 Arbets- och etableringsområden

Staden ska upplåta erforderlig mark för arbets- och etableringsområden. Upplåtelsen ska vara vederlagsfri. Parterna ska dock reglera nyttjande i nyttjanderättsavtal. Parterna är medvetna om att arbets- och etableringsområden kan behöva samordnas med pågående eller planerade stadsbyggnadsprojekt, befintlig trafik/gång- och cykeltrafik eller annan allmännyttig verksamhet.

Ytor för arbets- och etableringsområden inom kvartersmark eller ej planlagd mark upplåts av Staden med nyttjanderätt.

För den del av arbets- och etableringsområden som ligger på allmän plats ska SL, eller av SL anlita en entreprenör, i god tid före byggstart samråda med Staden om vilka ytor som behövs och under hur lång tid dessa behövs. Upplåtelse av allmän plats för arbets- och etableringsområden kräver polistillstånd enligt ordningslagen. SL ska ansöka om polistillstånd för den med Staden överenskomna ytan.

SL ska tillse att anlita en entreprenör håller sig inom godkända arbets- och etableringsområden. SL är införstått med att Staden kan komma att kräva skadestånd för olovlig markanvändning om SL eller dess entreprenör nyttjar mark utanför den godkända ytan.

Staden har rätt att ta markprover inom arbets- och etableringsområdena under upplåtelseperioden. Staden måste dock skriftligen underrätta SL senast 2 veckor innan markproverna behöver genomföras.

Staden har i förhållande till SL inget ansvar för arbets- och etableringsområdena under den tid SL ianspråktar områdena.

9.4 **Drift och underhåll**

Där utbredningen av de ianspråktaga ytor för arbets- och etableringsområden innebär att omkringliggande ytor inte är möjliga att drifva och underhålla av Staden, ska SL utföra och bekosta erforderliga drift- och underhållsåtgärder. Dessa drift- och underhållsåtgärder behöver endast utföras på ytor som allmänheten har tillgång till.

Med erforderliga drift- och underhållsåtgärder enligt ovan avses t.ex. korrigerings av plattor och kantstenar vid sättningar, lagning av slithål och annan lagning vid behov. Med drift avses snöröjning, halkbekämpning, sopning, sand- och lövupptagning samt städning. Snöröjning och halkbekämpning ska uppfylla Stadens minimikrav vad gäller åtgärdstider och utförande. I drift ingår även slamsugning av dagvattenbrunnar. Slamsugning utförs normalt en gång per år och vid behov.

9.5 **Trafikanordningsplan**

SL eller av SL anlita d entreprenör, ansöker om trafikanordningsplan för de ytor där Staden är väghållare.

9.6 **Återställning av mark för arbets- och etableringsområden samt byggtrafik**

Efter nyttjanderättstidens slut förbinder sig SL att återställa marken i ursprungligt skick om inte annat överenskommit mellan Parterna. SL ska kalla Staden till gemensam besiktning av marken innan den tas i anspråk och några arbeten påbörjas. Inför upphörande av nyttjanderätten ska SL kalla Staden till besiktning av marken. SL ansvarar för att protokoll upprättas vid syn före tillträde och vid återlämnande.

9.7 **Påverkan på trafik under byggtiden**

Trafikpåverkande åtgärder får utföras först efter att godkänd trafikanordningsplan föreligger.

Parterna är överens om att Hanstavägen får enkelriktas norrut under byggtiden. Trafiklösningen erfordras under produktionstiden som är bedömd till 20-24 månader.

Utformning av arbets- och etableringsområden ska säkerställa god framkomlighet och tillgänglighet för den allmänna gång- och cykeltrafiken under hela byggtiden.

9.8 Framtida plankorsningar

Parterna är överens om att den i Detaljplanen planlagda gatupassagen söder om hållplats Ärvinge genomförs i en framtida exploatering av området och att Staden svarar för kostnaden med begräsning av SL:s ansvar. SL:s kostnadsansvar och genomförande begränsas till el-, signal- och teletekniska installationer som berör spårtrafiken. SL ska verka för att i Projektets genomförande förbereda och minimera framtida ombyggnadskostnader.

9.9 Trafiksignaler

Staden som väghållare ska ha ett system för att prioritera Tvärbanan i trafiksignalanläggningarna som innebär att konflikterande signalgrupper växlar till rött så fort det är möjligt utifrån rådande situation/läge i trafiksignalens styrning. Om bussprioritering införs ska den vara underordnad spårvägsprioriteringen.

Väghållaren har rätt att begränsa Tvärbanans prioritet vid särskilda händelser i trafiksystemet, t.ex. vid brand då räddningstjänstens framkomlighet behöver prioriteras. Om prioriteten begränsas en längre tid ska det dock ske i samråd med trafikförvaltningen.

9.10 Träd och vegetation

Innan byggstart ska Parterna gemensamt inspektera sådana träd och annan vegetation som ska bevaras eller ersättas och som kan beröras av genomförandet. Vid denna inspektion ska status och eventuella skyddsåtgärder för berörda träd och vegetation säkerhetsställas.

I övrigt ska hantering av träd och vegetation längs hela tvärbanans Kistagren ske enligt Trädavtalet.

10 Besiktning, syneförrättning och överlämning mm

10.1 Besiktningar av Stadens anläggningar mm

Staden har rätt att utöva teknisk kontroll på de anläggningar som ska överlämnas till Staden. Arbetena ska kvalitetssäkras av SL enligt gällande normer.

SL ska kalla Staden till relevanta byggmöten, kvalitetsrevisioner och liknande. Staden ska delta i syn, del-, slut- och efterbesiktningar. SL ska kalla Staden skriftligen minst 3 veckor i förväg. I samband med kallelse till slutbesiktning ska relationshandlingar överlämnas till Staden för granskning. En oberoende besiktningsman utses av SL.

Om någon av Stadens anläggningar ej kan godkännas ska felen åtgärdas skyndsamt och en efterbesiktning genomförs efter att felen har åtgärdats.

10.2 Överlämning av Stadens anläggningar

Stadens anläggningar ska överlämnas till Staden efter godkänd slutbesiktning vid särskilt överlämnandemöte som SL kallar till. Inga kvarstående besiktningsanmärkningar ska finnas kvar vid överlämnandet.

Minst 3 veckor innan överlämnandemötet ska SL överlämna handlingar enligt nedan:

- Slutgiltiga relationshandlingar enligt 10.3 i original.
- Sammanställning över samtliga avsteg från Stadens gällande standard, styrdokument, riktlinjer och teknisk handbok samt dokumentation på Stadens godkännande av avstegen. Detta avser även avsteg från granskade bygghandlingar.

Vid överlämnandemöte ska garantihandlingar överlämnas och Staden inträder därefter som part i garantin gentemot utförande entreprenör för anläggningarna, se nedan.

SL ansvarar för att kalla till garantibesiktning för anläggningar enligt 10.1. Detta gäller även för eventuella tillkommande anläggningar som SL utför och sedan överlämnar till staden.

Vid överlämnande av anläggningar till Staden övergår ansvaret för drift och underhåll till Staden. Inom 2 år efter Stadens formella övertagande av sin del av den nya/ombyggda anläggningen, ska SL upprätta en skriftlig nöjdförklaring som undertecknas av Parterna, under förutsättning att Staden är nöjd med sin del av den nya/ombyggda anläggningen. Om Staden inte skulle vara nöjd med sin del av den nya/ombyggda anläggningen, dvs. om anläggningarna inte uppfyller kraven i Stadens standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok, ska SL avhjälpa eventuella avsteg som inte godkänts av Staden. Om så inte sker inom skälig tid har Staden rätt att åtgärda dessa på SL:s bekostnad.

10.3 Relationshandlingar

Relationshandlingar för Stadens anläggningar ska vara försedda med Stadens stämpel och ritningsnummer. De ska redovisas digitalt i dwg-format samt i PDF-format. Teknisk handbok ska följas.

I relationshandlingarna ska även ingå:

- Erforderliga intyg och ev. fullskaliga provtagningar.
- Erforderliga driftsinstruktioner och skötselansvisningar
- Dokumentation av kvalitetssäkring/egenkontroll

10.4 **Garantier**

SL överför till Staden, i oförändrat skick och omfattning, de garantiåtaganden som gäller för anläggningar som Staden övertar. Garantitiden börjar löpa efter godkänd slutbesiktning av aktuell anläggning om inget annat redovisats.

11 **Ekonomi**

11.1 **Kostnader**

SL ansvarar för samtliga kostnader för projektering, upphandling och genomförande av Projektet med de undantag som Parterna överenskommer.

Vardera Part bekostar sin egen projektledning, granskning och kontroll.

11.1.1 *Utförande av ny gång- och cykelbana*

SL projekterar och utför ny gång- och cykelförbindelse på östra sidan av Hanstavägen enligt 8.2. Staden ersätter SL med 8 Mkr efter att Staden har tagit över anläggningen i enlighet med 10.2.

11.1.2 *Standardhöjning av väderskydd på Jan Stenbecks torg*

SL projekterar och utför två väderskydd vid Jan Stenbecks torg enligt 8.2. Väderskydden finansieras i sin helhet av Staden. Kostnaden för väderskydden regleras mot verifierade kostnader upp till ett takpris om 15 Mkr. Väderskydden ska ägas av Staden som genom övertagandet ansvarar för framtida drift- och underhåll. Överlämning sker efter godkänd slutbesiktning.

12 **Eventuellt tillkommande standardhöjning**

Om Parterna under Projektets gång kommer överens om ytterligare standardhöjningar fakturerar utförande Part den andra Parten enligt verifierade självkostnader.

13 **Stadens kostnader för projektering**

För av Staden utförd projektering faktureras SL i enlighet med Stadens ramavtalspriser, samt gällande timprislista för egen personal.

13.1 **Utbetalning av medfinansiering**

Utbetalningar av medfinansiering sker enligt *Överenskommelse avseende fördelning och indexreglering av medfinansiering enligt – ”Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnad av tvärbana Norr Kistagrenen inom Stockholms stad”*.

14 Fakturering mellan Parterna

Fakturan ska vara specificerad på sätt som fastställs av Parterna i samråd.

Faktura ska omfatta verkligt nerlagd kostnad och vara verifierad.

Vid eventuella tillkommande standardhöjningar ska verifikat granskas och godkännas av den kostnadsbärande Parten innan faktura får skickas.

15 Betalning

Fakturering ska ske månadsvis med 30 dagar som betalningsvillkor.

16 Skada på tredje man mm

Med skador gentemot tredje man (fastighetsägare, tomträttshavare, nyttjanderättshavare eller annan) avses exempelvis evakuering, störning, intrång etc. i byggnader, anläggningar och verksamheter enligt gällande lagstiftning inom bland annat skadeståndsrättens och miljörettens område.

SL ansvarar för, hanterar samt bekostar eventuella skador gentemot tredje man till följd av byggandet av Projektet.

Parterna svarar enskilt för, hanterar samt bekostar eventuella skador gentemot tredje man till följd av egna angränsande projekt.

17 Ändringar och tillägg

Ändringar eller tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och behörigt undertecknade för att gälla.

18 Överlåtelse

SL har rätt att, utan kvardröjande ansvar, överlåta eller upplåta (helt eller delvis) sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal till organisation eller bolag som, direkt eller indirekt, ägs eller kontrolleras av Region Stockholm eller AB Storstockholms Lokaltrafik.

19 Tvist

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal ska avgöras av allmän domstolsprövning med Stockholms tingsrätt som första instans om inte annat följer av tvingande lag.

20 Avtalstid

Detta avtal gäller t.o.m. det datum för då Parternas samtliga åtaganden enligt detta avtal är fullföljda och slutreglerade.

21 Avtalets giltighet

Såsom förutsättning för giltigheten av detta avtal gäller

- att Detaljplanen antas senast 2022-12-31 genom beslut som senare vinner laga kraft.
- att Trafikkontoret genom dess trafiknämnd fattar beslut gällande genomförande av gång- och cykelväg längs Hanstavägen samt gestaltade väderskydd vid Jan Stenbecks Torg senast 2022-12-31 och att beslutet senare vinner laga kraft.

Brister denna förutsättning ska detta avtal omedelbart, och utan krav på vidare åtgärder från någon av Parterna, till alla delar vara förfallet och inte föranleda ersättningsrätt för någon av Parterna.

Även för det fall avtalet förfaller ska SL alltjämt ansvara för samtliga arbeten och åtgärder som vidtagits inom ramen för Projektet. SL svarar därvid för att snarast möjligt slutföra eller återställa ledningsomläggningar och andra förberedande arbeten samt för att utföra övriga återställningsarbeten på Stadens mark och anläggningar.

Detta avtal har upprättats i tre exemplar, varav SL och Staden tagit var sitt.

**För AB Storstockholms
Lokaltrafik**

**För Staden genom dess
exploateringsnämnd**

Stockholm den _____

Stockholm den _____

_____
Underskrift

_____
Underskrift

_____
Namnförtydligande

_____
Namnförtydligande

_____
Underskrift

_____
Underskrift

_____
Namnförtydligande

_____
Namnförtydligande

**För Region Stockholm
genom dess trafiknämnd**

**För Staden genom dess
trafiknämnd**

Stockholm den _____

Stockholm den _____

_____
Underskrift

_____
Underskrift

_____
Namnförtydligande

_____
Namnförtydligande

_____
Underskrift

_____
Underskrift

_____
Namnförtydligande

_____
Namnförtydligande